

Министерство на земеделието и храните

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 19/2016)

София, 11 май 2016 г.

Съдържание

1	Проведени основни селскостопански мероприятия към 05.05.2016 г.	3
1.1	Проведени мероприятия при есенници	3
1.2	Засети площи с пролетници	4
1.3	Разсадени площи с тютюн	5
2	Външна търговия с основни земеделски култури.....	5
2.1	Зърнени и маслодайни култури.....	5
2.2	Плодове и зеленчуци	7
3	Цени	8
3.1	Зърнени и маслодайни култури.....	8
3.2	Плодове и зеленчуци	9
4	Приложение – справки за проведени мероприятия на основни зърнени и маслодайни култури по области	11

Забележка: *Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“ и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.*

1 Проведени основни селскостопански мероприятия към 05.05.2016 г.

1.1 Проведени мероприятия при есенници

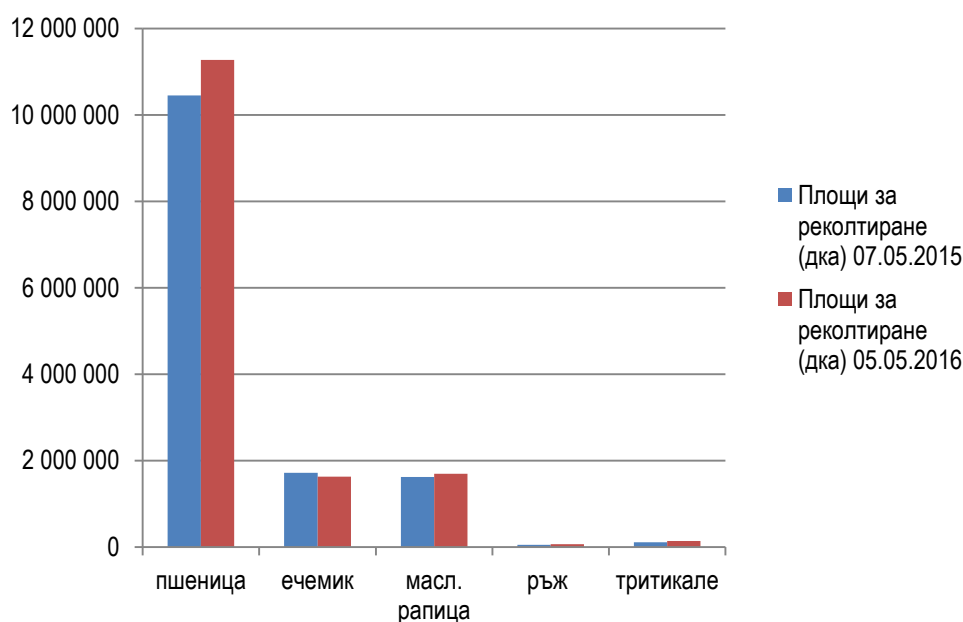
Проведени мероприятия при есенници към 05.05.2016 г., сравнено със същия период на 2015 г.

	07.05.2015			05.05.2016			Изменение на годишна база, %
	Площи за реколтиране (дка)	Площи, подхранени с азотни мин. торове (дка)	Площи, третиранни с хербициди (дка)	Площи за реколтиране (дка)	Площи, подхранени с азотни мин. торове (дка)	Площи, третиранни с хербициди (дка)	
пшеница	10 450 057	9 191 241	7 370 207	11 268 231	10 966 386	9 582 084	7,8%
ечемик	1 720 213	1 485 592	1 234 480	1 631 368	1 598 298	1 441 386	-5,2%
масл. рапица	1 620 941	1 326 819	989 417	1 694 736	1 636 455	1 256 426	4,6%
ръж	53 656	34 933	13 297	68 887	50 472	17 580	28,4%
тритикале	113 237	98 369	65 141	139 881	120 189	78 074	23,5%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ
Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площ

По оперативни данни, към 05.05.2016 г. площите за реколтиране с пшеница и маслодайна рапица са съответно с около 8% и 5% повече в сравнение с отчетените по същото време на 2015 г., докато при площите с ечемик се наблюдава намаление с 5,2%.

Площи за реколтиране при основни есенни култури към 05.05.2016 г., сравнено със същия период на 2015 г.

1.2 Засети площи с пролетници

Засети площи с пролетници към 05.05.2016 г., сравнено със същия период на 2015 г.

	Засети площи, дка		Изменение на годишна база, %
	07.05.2016	05.05.2016	
маслодаен слънчоглед	5 623 919	6 760 164	20,2%
царевица за зърно	2 885 538	3 706 791	28,5%
пролетен ечемик	63 476	27 321	-57,0%
овес	106 979	70 662	-33,9%
фуражен грах	37 177	88 884	139,1%
царевица силажна	56 544	88 211	56,0%
шарен слънчоглед	46 268	50 246	8,6%
соя	134 097	109 800	-18,1%
фасул	12 236	23 539	92,4%
леща	13 758	17 623	28,1%
картофи	59 965	74 255	23,8%
домати	9 536	5 628	-41,0%
пипер	4 010	1 308	-67,4%
градински грах	9 292	18 382	97,8%
сорго	6 407	13 441	109,8%
памук	*	12 680	-
лен	*	825	-
дини	5 037	8 097	60,8%
пъпеш	2 349	2 246	-4,4%
ориз	22 700	17 515	-22,8%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

* Няма данни

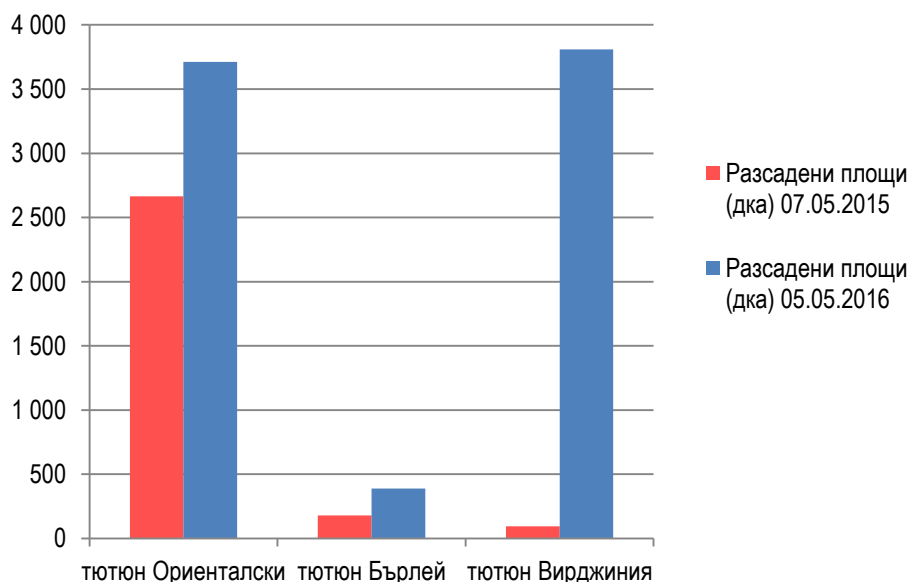
През последната седмица сеитбата на маслодаен слънчоглед и царевица за зърно продължава да напредва, макар и с по-бавни темпове. Според оперативни данни, към 05.05.2016 г. засетите площи с двете култури са съответно с 20,2% и 28,5% над нивата отпреди една година. От друга страна, засетите площи с пролетен ечемик изостават с 57% на годишна база.

Към този момент засадените площи с картофи, дини и градински грах са с между 24% и 98% повече спрямо същия период на 2015 г., докато при тези с домати и пипер се наблюдава спад, съответно с 41% и 67,4%.

1.3 Разсадени площи с тютюн

Към 05.05.2016 г. са разсадени 389 дка с тютюн тип „Бърлей“, 3 808 дка с тютюн тип „Вирджиния“ и 3 712 дка с тютюн тип „Ориенталски“. И при трите вида тютюн се наблюдава увеличение на площите спрямо година по-рано, най-значително при тип „Вирджиния“ - около 40 пъти.

**Разсадени площи с тютюн към 05.05.2016 г.,
сравнено със същият период на 2015 г.**

2 Външна търговия с основни земеделски култури

2.1 Зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури - пшеница, ечемик и рапица (пазарна година, стартираща през м. юли)

През последната седмица през Пристанище Варна (откъдето обикновено се осъществява основна част от износа на зърнени и маслодайни култури¹) са изнесени 8,9 хил. тона ечемик, докато експорт на пшеница и рапица не е реализиран. Общото количество пшеница, изнесено през порта за периода 01.07.2015 г. – 08.05.2016 г., възлиза на 1 528,6 хил. тона, което е с 26,8% повече спрямо същия период на предходната маркетингова година. Същевременно, износът на ечемик и рапица изостава съответно с около 18% и 44% на годишна база.

От началото на настоящата пазарна година до момента през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1, са изнесени 9,3 хил. тона пшеница (3,3 хил. тона през последната седмица) и 3,2 хил. тона ечемик, а експорт на рапица не е реализиран.

¹ През последните няколко години Пристанище Варна формира около 50% от общия експорт на пшеница и царевица и около 30% от този на ечемик, слънчоглед и рапица.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	01.07.2014 – 08.05.2015	01.07.2015 – 08.05.2016	Изменение
пшеница	1 205 106	1 528 562	26,8%
ечемик	182 882	149 469	-18,3%
рапица	157 515	88 335	-43,9%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

По предварителни данни на НСИ, за периода юли 2015 г. – февруари 2016 г. от страната са изнесени общо 2 756,9 хил. тона пшеница, 411,1 хил. тона ечемик и 276,1 хил. тона рапица. В сравнение със същия период на предходната маркетингова година, експортът на пшеница нараства с 12%, докато този на ечемик и рапица намалява съответно с 21% и 40%.

Основни зърнени и маслодайни култури - царевица и слънчоглед (пазарна година, стартираща през м. септември)

През последната седмица на Пристанище Варна са натоварени 15 хил. тона царевица за износ, а експорт на слънчоглед не е реализиран. Общо за периода 01.09.2015 г. – 08.05.2016 г., износът на двете култури през пристанището намалява съответно с 50,2% и 33,7% на годишна база.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	01.09.2014 – 08.05.2015	01.09.2015 – 08.05.2016	Изменение
царевица	1 045 465	520 315	-50,2%
слънчоглед	183 521	121 727	-33,7%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

През „Пристанище Бургас“ ЕАД засега не е отчетен износ на царевица и слънчоглед.

По предварителни данни на НСИ, общият износ на царевица за периода септември 2015 г. – февруари 2016 г. възлиза на 758,9 хил. тона, а този на слънчоглед – на 386,1 хил. тона, съответно с 58% и 40% по-малко спрямо същия период на предходния пазарен сезон.

Вносът на зърнени и маслодайни култури традиционно е ограничен, като от 01.07.2015 г. до 08.05.2016 г. не е осъществяван такъв през наблюдаваните пристанищни терминали във Варна и Бургас.

2.2 Плодове и зеленчуци

По предварителни данни на НСИ, през първите два месеца на 2016 г. вносът на пресни зеленчуци се увеличава с 1,7% спрямо същия период на предходната година, до 40,3 хил. тона, а този на пресни плодове - със 7,6%, до 46,9 хил. тона.

Увеличението на общия внос на пресни зеленчуци се дължи основно на отчетения ръст на доставките на краставици, домати и моркови с между 32,6% и 42,4%. По-значително намаление в рамките на разглеждания период се отчита при вноса на картофи – с 32,3%.

Внос и износ на пресни плодове и зеленчуци през периода януари – февруари 2016 г., сравнено със същия период на 2015 г., тона

Поток	Продукти	януари - февруари 2015	януари - февруари 2016	Изменение
Внос	пресни зеленчуци	39 681	40 349	1,7%
	пресни плодове	43 553	46 850	7,6%
Износ	пресни зеленчуци	2 413	2 578	6,9%
	пресни плодове	5 562	7 164	28,8%

Източник: данни на НСИ (предварителни данни за 2015 г.), обработени от МЗХ

Бележка: „пресни зеленчуци“ включва търговията по тарифни кодове от 07010000 до 07099990, а „пресни плодове“ – търговията по тарифни кодове от 08010000 до 08109075.

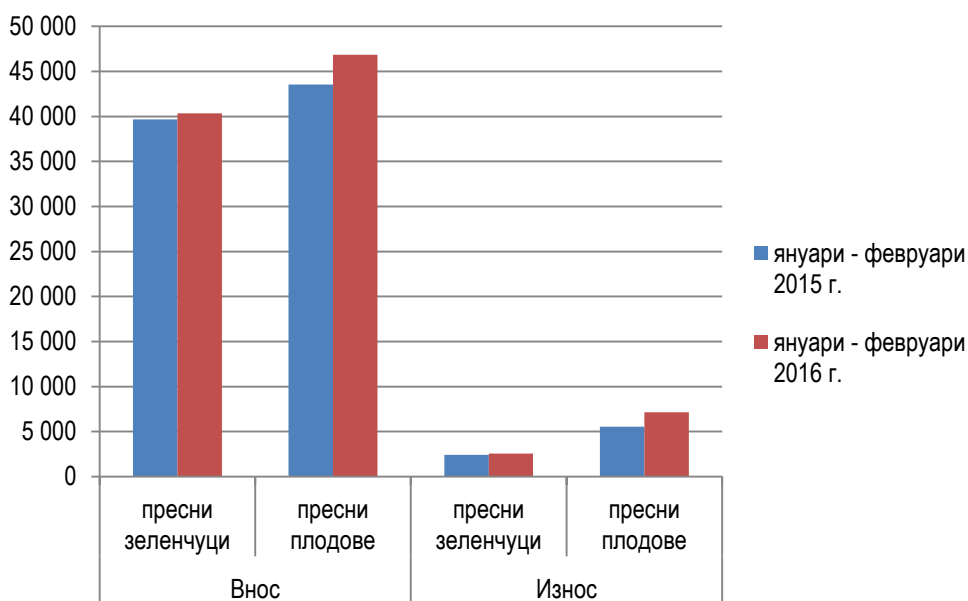
При пресните плодове водещ остава вносът на видове, които не се произвеждат в страната, като цитрусови плодове и банани. Чувствително увеличение на годишна база се регистрира при вноса на дини (с 68,6%), ягоди (с 80,2%) и грозде (над два пъти), а слабо изразено - при ябълките (с 3,7%).

През периода януари - февруари 2016 г. от страната са изнесени 2,6 хил. тона пресни зеленчуци и 7,2 хил. тона пресни плодове, съответно с 6,9% и 28,8% повече спрямо същия период на предходната година.

Сред основните зеленчуци, значително нараства износът на домати - с 93%, сладки пиперки (с 55,9%) и краставици (със 7,8%), докато този на зеле, моркови, лук, чесън и картофи намалява с между 31,7% и 90,1%.

Увеличението на общия износ на пресни плодове се дължи основно на регистрирания ръст на експорта на цитрусови плодове и банани, представляващ реекспорт. Съществено увеличение се отчита при износа на ягоди (с 67,1%) и черупкови плодове (над три пъти), а по-значителен спад – при този на грозде (с 85,8%).

Внос и износ на пресни плодове и зеленчуци, тона

3 Цени

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 04.05.2016 г. се отчита слабо повишение на средните изкупни цени на хлебна пшеница и царевица спрямо предходната седмица, съответно с 0,7% и 1,5%, докато тези на фуражна пшеница и слънчоглед остават без промяна.

Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 04.05.2016 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2015 г., лв./тон без ДДС

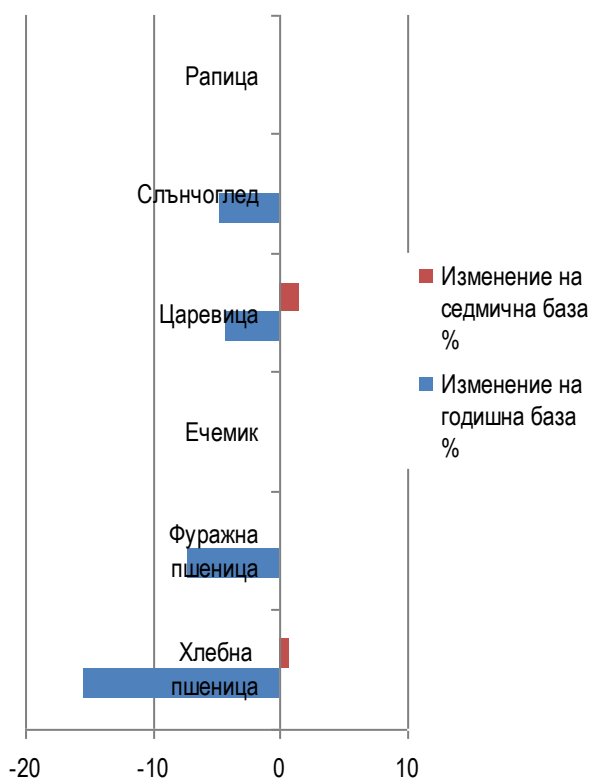
	07.05.2015	27.04.2016	04.05.2016	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	318	267	269	-15,4	0,7
Фуражна пшеница	274	254	254	-7,3	0,0
Ечемик	*	*	*	-	-
Царевица	275	259	263	-4,4	1,5
Слънчоглед	672	640	640	-4,8	0,0
Рапица	*	*	*	-	-

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от МЗХ

* Няма данни

**Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към
04.05.2016 г.**

Изкупните цени на основните зърнени и маслодайни култури са под нивата отпреди една година, като намалението на годишна база е в границите от 4,4% при царевичката до 15,4% при хлебната пшеница.

3.2 Плодове и зеленчуци

Към 05.05.2016 г. средната цена на едро на вносните домати намалява с 22,3% на седмична база. При цените на едро на оранжерийни домати и на вносни картофи също се наблюдава понижение, но по-умерено - съответно с 4,4% и 6,2%. Същевременно, вносните ябълки поскъпват с 3,4%, а пресните картофи – с 4,4%.

**Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 05.05.2016 г., сравнено с
предходната седмица и със същия период на 2015 г., лв./кг**

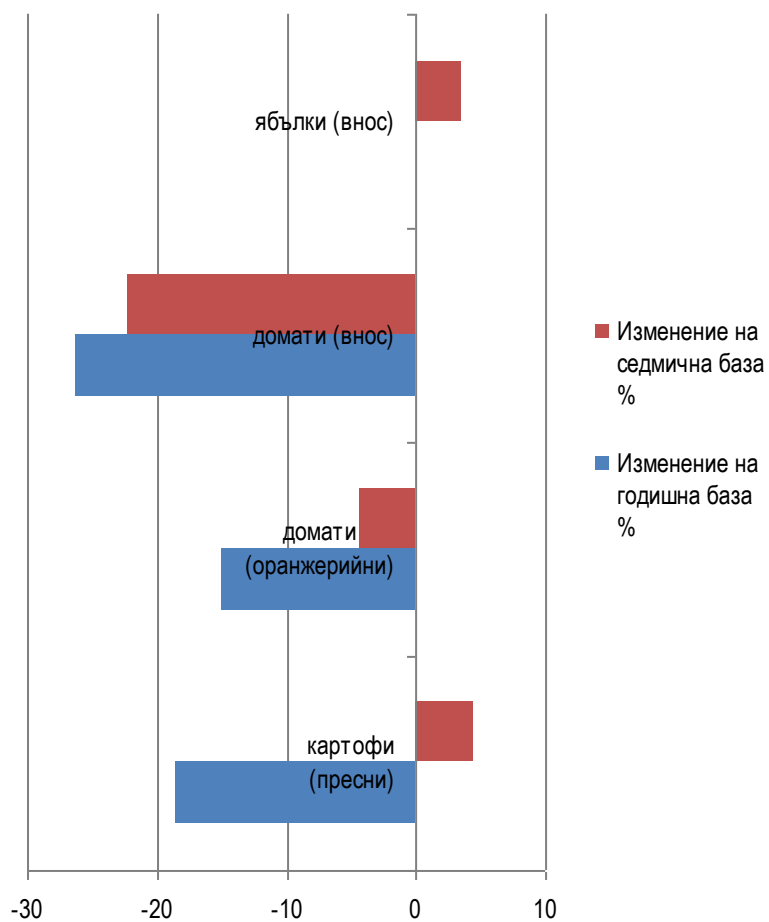
	08.05.2015	28.04.2016	05.05.2016	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Картофи (внос)	*	0,81	0,76	-	-6,2
картофи (пресни)	1,73	1,35	1,41	-18,5	4,4
домати (оранжерийни)	2,80	2,49	2,38	-15,0	-4,4
домати (внос)	2,13	2,02	1,57	-26,3	-22,3
пипер (зелен)	*	*	*	-	-
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-

	08.05.2015	28.04.2016	05.05.2016	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
череша	*	*	*	-	-
ябълки (внос)	*	1,16	1,20	-	3,4
праскови	*	*	*	-	-
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	*	*	*	-	-

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от МЗХ
* Няма данни

Сравнявайки със същия период на 2015 г., средните цени на едро на оранжерийните домати, вносите домати и пресните картофи намаляват с между 15% и 26,3%.

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 05.05.2016 г.

4 Приложение – справки за проведени мероприятия на основни зърнени и маслодайни култури по области

култура: ПШЕНИЦА

Област	Засети площи <i>/дка/</i>	Пропадна- ли площи <i>/дка/</i>	Площи подхране- ни с азотни мин. торове <i>/дка/</i>	Площи третиращи с херби- циди <i>/дка/</i>
1	2	3	4	5
Благоевград	29145		29145	15800
Бургас	717856		713736	705351
Варна	595775		593349	575350
Велико Търново	593763		592763	587063
Видин	329886		298020	235470
Враца	550280		545930	354705
Габрово	41320		41320	41320
Добрич	1193875		1193875	1193875
Кърджали	5077		5077	2050
Кюстендил	77131		26670	34260
Ловеч	205085		201500	168100
Монтана	409649		409449	409109
Пазарджик	132620		132620	115730
Перник	132610	0	132610	72110
Плевен	891597	0	877097	734305
Пловдив	531141	9.9	501135	405680
Разград	506330		506330	503630
Русе	570558	0	570558	369630
Силистра	456903		456903	456903
Сливен	391900	3968	364500	289200
Смолян	1000		1000	
София-град	61909		46378	1700
София	218471		194427	157347
Стара Загора	595547.3	150.7	592897.3	539229.3
Търговище	361727	0	351586	306286
Хасково	489730		416600	187350
Шумен	470381		470381	470381
Ямбол	713769	2676	700530	650150
ОБЩО	11275035.3	6804.6	10966386.3	9582084.3

култура: ЕЧЕМИК

Област	Засети площи <i>дкал</i>	Пропадна- ли площи <i>дкал</i>	Площи подхране- ни с азотни мин. торове <i>дкал</i>	Площи третирани с херби- циди <i>дкал</i>
1	2	3	4	5
Благоевград	4610		4610	2300
Бургас	214835	0	213925	208500
Варна	90780		90440	90780
Велико Търново	85826		87156	85526
Видин	25640		22070	
Враца	32359		32359	22959
Габрово	7830		7830	7830
Добрич	66228		66228	66228
Кърджали	1010		1010	400
Кюстендил	7010		2875	2470
Ловеч	30060		28335	28105
Монтана	48773		48773	48773
Пазарджик	21730		21730	15710
Перник	5430		5430	3280
Плевен	171138		169138	165138
Пловдив	49196	0	45480	40470
Разград	103665		103365	100165
Русе	80784		80784	46239
Силистра	45644		45644	45644
Сливен	94200	1364	87500	74900
Смолян	100		100	
София-град	13707		10199	
София	12019		8792	4390
Стара Загора	97937		97857	92425
Търговище	49776	0	59576	57376
Хасково	50160		38470	17740
Шумен	95688		95688	95688
Ямбол	126705	108	122934	118350
ОБЩО	1632840	1472	1598298	1441386

култура: ЗИМНА МАСЛОДАЙНА РАПИЦА

Област	Засети площи <i>дкал</i>	Пропадна- ли площи <i>дкал</i>	Площи подхране- ни с азотни мин. торове <i>дкал</i>	Площи третиращи с херби- циди <i>дкал</i>
1	2	3	4	5
Благоевград	600		600	
Бургас	178530		173090	146050
Варна	61979		61979	55729
Велико Търново	82497		75942	
Видин	16635		12200	1750
Враца	69902		68302	36342
Габрово	4610		4610	4610
Добрич	169245		167745	167745
Кърджали	80	0	80	0
Кюстендил	3235		400	1035
Ловеч	23890		23030	7630
Монтана	57546		57546	57546
Пазарджик	9230		9230	5900
Перник	12260	0	12260	3850
Плевен	200048		195048	152734
Пловдив	46060	0	44410	42220
Разград	104100		104100	104100
Русе	93141		93141	34314
Силистра	86243		86243	86243
Сливен	56000	2486	48500	32200
Смолян				
София-град	11380		10380	
София	13810		13480	1730
Стара Загора	100899		100460	94629
Търговище	46253		46193	42793
Хасково	52360		31360	25960
Шумен	63847		63847	63847
Ямбол	133139	297	132279	87469
ОБЩО	1697519	2783	1636455	1256426

Засети площи с пролетници и проведени мероприятия

култура: Маслодаен слънчоглед

Област	Пред-сеитбена подготовка /дка/	Засети площи /дка/	Наторени площи			Площи третиранни с хербициди /дка/
			/дка/			
			N	P	K	
1	2	3	4	5	6	7
Благоевград	1070	1070				
Бургас	361990	334970	109600	21700	16000	26400
Варна	368016	364788	346263	126588	29957	72630
Велико Търново	470470	459115	396623	238016	195716	270746
Видин	331230	306230	208200	147450	147450	212450
Враца	395627	367410	235526	176646	176646	170446
Габрово	33000	33000	33000	33000	33000	33000
Добрич	806885	806885	339985	66000	66000	806885
Кърджали	800	560	560			
Кюстендил	4320	500	420	420	420	
Ловеч	127610	127610	122960	110790	89490	
Монтана	277000	250676	234650	68000	25000	204200
Пазарджик	15900	15290	15290			4220
Перник	44535	42145	20635	18135	18135	15900
Плевен	742601	736961	738100	738100	738100	693215
Пловдив	233077	228527	100100	82000	82000	79360
Разград	235320	228070	198830			94520
Русе	425927	425927	367376	168865	151596	258244
Силистра	366851	364100	364100	364100	364100	364100
Сливен	224700	224600	113100	110500	110500	111500
Смолян						
София-град	25404	19462	1819			
София	54875	55795	2030	2030	2030	
Стара Загора	402391	389875	327855			127807
Търговище	126450	124450	105890	89990	66290	16000
Хасково	330890	308030	215600	40600	25600	125500
Шумен	257070	237358	237782	237782	171407	221886
Ямбол	306760	306760	159100	159100	159100	86160
ОБЩО	6970769	6760164	4995394	2999812	2668537	3995169

култура: Царевица - зърно

Област	Пред-сеитбена подготовка /дка/	Засети площи /дка/	Наторени площи			Площи третирани с хербициди /дка/
			/дка/			
			N	P	K	
1	2	3	4	5	6	7
Благоевград	3460	3460				200
Бургас	18520	11190	2580	1485	650	
Варна	144483	137731	121890	82922	57422	23650
Велико Търново	283513	267827	235293	138659	138059	141851
Видин	154010	140630	112110	69560	69560	113910
Враца	425764	327466	218979	161600	161600	131202
Габрово	56500	51930	51930	51930	51930	51930
Добрич	957317	957317	438777	70000	70000	957317
Кърджали	800	600	600			
Кюстендил	960	507				72
Ловеч	82902	72902	53702	51902	51902	
Монтана	152700	132515	129900	7000	5000	114300
Пазарджик	990	120				
Перник	4980	2700				
Плевен	663548	652048	626005	626005	626005	608352
Пловдив	53060	43675	13795	10295	10295	25250
Разград	176960	173260	137740			42230
Русе	203216	179522	156813	60185	53364	98761
Силистра	266693	261203	261203	261203	261203	258203
Сливен	28700	27900	22000	22000	22000	18600
Смолян	105	105				
София-град	7665	7292				
София	10716	10696	755	755	755	
Стара Загора	44809	43140	40125			230
Търговище	72348	66148	60788	60788	60788	2800
Хасково	13850	9720	8770	1370	1370	400
Шумен	144128	124567	124713	27392	27392	123467
Ямбол	620	620	390	390	390	
ОБЩО	3973317	3706791	2818858	1705441	1669685	2712725